

20 NOVIH STVARI

KOJE MOŽDA NISTE ZNALI O SVIJETU JEZIKA

NJEMAČKI i **LUKSEMBURŠKI** su jedini jezici na svijetu na kojima se imenice pišu velikim slovom, iako je to nekada bila praksa u mnogim germanskim jezicima, kao što su danski, švedski i engleski.

ITALIJANSKI nije postao zvanični jezik Italije do 2007. godine! Zasnovan je na firentinskom dijalektu, mada većina italijanskih regija ima sopstveni dijalekat/ jezik (ukupno oko 30 njih).

RANO UČENJE JEZIKA

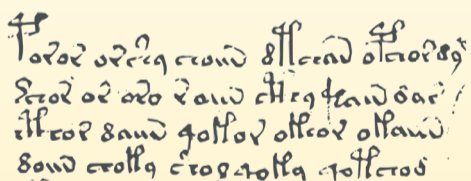
Bebe stare svega nekoliko sati mogu da razlikuju zvukove između svog maternjeg jezika i stranog jezika. Istraživanje iz 2013. je pokazalo da bebe počnu sa učenjem jezika od majke još dok su u utrobi, ranije nego što se prije smatralo.

POSEBNI UPITNICI

Na španskom pitanje prate dva upitnika: jedan na kraju rečenice, a drugi na početku, okrenut naopačke, na primjer: „¿Cómo estás?“. Na grčkom jeziku tačka sa zarezom (;) igra ulogu znaka pitanja.

KOJI JE OVO JEZIK?

Vojničev manuskript je knjiga iz 15. vijeka, napisana na jeziku koji niko ne umije da prepozna, a kamoli pročita. Plašim se da ne možemo da ponudimo sažetak!

Na jeziku Guugu Yimithirr koji se govori u Australiji ne postoje riječi za desno ili lijevo. Uglavnom se koriste kardinalni pravci, na primjer „Na tvojoj jugoistočnoj nozi se nalazi mrav“.

Zašto se jezici pišu u različitim pravcima? Vodeća teorija je da je to zavisilo od materijala koji su se koristili u pisanju. Pri pisanju mastilom, povoljnije je pisanje s lijeva na desno, kako se desna ruka ne bi umrljala mastilom.

Na ŠVEDSKOM,

„gift“ znači oženjen/udata, ali i otrov.

Na **MAKEDONSKOM** „lele“ može da znači „vau“ ili „Bože moj“ i može se nizati koliko god želite. Tako, na primjer, možete reći „Lele lele lele lele – kako lijep pas!“.

Evropski gradovi su savršena mjesta za posmatranje višejezične različitosti: samo u Londonu se, na primjer, govori više od 300 jezika!

Jeste li znali da **SVE** na bosanskom jeziku počinje na S, a završava se na E?

Dva jezika koja ne pripadaju indoevropskoj porodici, a u srodstvu su, jesu mađarski i finski. Naravno, ova dva jezika su se odvojila prije otprilike 6000 godina, ali se i dalje smatraju rođacima iz ugro-finske porodice jezika.

KADA ŠIŠMIŠ NIJE ŠIŠMIŠ?

Na španskom, riječ koja sadrži svih pet vokala se zove „murciélago“, što znači šišmiš, baš kao leteći sisar ili prijatelj vampira!

FRANCUSKI je bio zvanični jezik Engleske preko 300 godina (između normanske pobjede u bici kod Hejstingsa 1066. i kraja 14. vijeka).

MANKS je keltski jezik veoma blizak irskom i škotsko gaelskom koji se govori samo na ostrvu Men.

PRVI JEZIK U ŠTAMPI

Prvi štampani jezik je bio njemački. Presa za štampanje, koju je Johanes Gutemberg razvio oko 1440. godine, bila je ključna u podizanju nivoa pismenosti i obrazovanja u Evropi.

Sa par izuzetaka, postoje samo 2 riječi za čaj na svijetu. Jedna je slična engleskoj riječi „tea“ („té“ na španskom, „tee“ na afrikansu). Druga je varijacija riječi „cha“ („chay“ na jeziku hindi, „chá“ na portugalskom). Obje verzije potiču iz Kine, ali one koje zvuče kao „cha“ su se proširile kopnom, Putem svile, dok se „tea“ proširilo morem preko holandskih trgovaca.

NAJČEŠĆI ZVANIČNI JEZICI NA SVIJETU

engleski	60 država
francuski	(29)
arapski	(23)
španski	(20)
portugalski	(10)
njemački	(6)

Postoje dvije zvanične verzije pisanog norveškog: **bokmål** (književni jezik) i **nynorsk** (novi norveški).

HIPOPOTOMONSTRO-SESKUIPEDALIOFOBIJA

je strah od dugih riječi.

Evropski dan jezika
26. septembar

